

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo ocelotno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1.50

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenem nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 168.

Današnja številka obsega 6 strani.

Bienerth III.

Dunaj, 17. prosinca.

V Avstriji se vrste ministrstva, kakor kulise in dekoracije na gledališkem prizorišču. Spredaj izginjejo pod oder in se nekoliko izpremenjene vzdignejo zopet v ozadju. Ena in ista komedija ali žaloigra se ponavlja večkrat, izpreminjajo se le igralci nekaterih vlog, dokler se razvaja občinstvo ne naveliča dvakrat ali trikrat pogretega ričeta. Le glavni junak v teh političnih predstavah vzdržuje še nekaj časa svoje osobje nad vodo splošne zmede in nezadovoljnosti. Tako je »klobasarilo« takozvano meščansko ministrstvo, enako sta predstavljala kulise grof Taaffe in baron Gautsch, isto ponavlja baron Bienerth, ki je sedaj že drugič sam svoj naslednik.

Igra pa nima več nobene privlačne sile, občinstvo že zdeha in zeva dolgega časa, ker zna vso igro že na pamet. Tudi danes je baron Bienerth narekaval svojo vlogo brez vsega patoza po svoji navadi. Baron Bienerth ni izrazita individualnost, tudi ni rojen političen voditelj. Zato tudi ne kaže vidnih prednosti in napak izrednih mož in morda ravno ta posebnost ga priporoča v teh razmerah. Tak je tudi njegov program, ki ga je razvijala v teoriji še vsaka avstrijska vlada. V bodoče lahko ta posel opravlja fonograf.

Ko vstopijo ministri in se razvrste na sedežih, pozdravi jih kvintet čeških radikalcev z običajnim krikom, ki dosledno odmeva med nemškimi radikali. Wolf kriči: To je Vaš kabinet! Stranški pritrjuje: Saj imate Mareka v kabinetu. Wolf: Še Choca je treba! Kmalu bomo čitali: Ljubi moj Choc, jaz Vas imenujem. Polagoma pa se poleže ta zabava za radovedno občinstvo na galerijah.

Baron Bienerth nato izjavlja, da bode njegova politična uprava strogo nepristranska nasproti vsem narodnostim. — Zadnje ljudsko štetje nam tega ne svedoči!

Vlada hoče podpirati in pospeševati domačo produkcijo industrije, obrta in poljedelstva. Državne pomoči pa so potrebne tudi konsumentje vsled splošne draginje. To je vse res, vprašanje je le, kako more vlada izdelkom in pridelkom zagotoviti primerne cene, obenem pa ublažiti draginjo. Kvadratura sestila!

Narodno vprašanje.

V narodnih vprašanjih bode vlada vestno nepristranska. Zato računa na podporo onih strank, ki so doslej tvorile vladno večino. To je stari, izvoženi in izrabljeni zistem, ki zagotavlja nemški narodnosti privilegije in izključuje pravično rešitev narodnega vprašanja.

Ako hoče vlada, da bodo pozitivno sodelovale tudi one stranke, ki se zavedajo svojih dolžnosti do države, mora vlada skrbeti, da je državna uprava vsem enako pravična. To je prava avstrijska misel, ki oživlja in jači vsem narodom zavest in upanje, da žive v pravični državi. Ta zavest omogočuje in opravičuje požrtvovalnost prebivalstva in njegovih zastopnikov za vedno rastoče obrambne stroške.

Delovni program.

Nato našteva ministrski predsednik najnujnejša dela državnega zbora. To so bančna predloga, ki mora biti rešena do 15. svečana, vojaški novinci, da se morejo vojaški nabori pričeti že v sušcu; italijanska pravna fakulteta in državni proračun, ker poteče provizorij že koncem sušca. Pozneje bi prišlo na vrsto socialno zavarovanje, krošnjaški zakon, zakon proti nalezljivim boleznim, preuredba železnice uprave itd.

Kanali.

Za Poljake se glasi obljubljena izjava: Vlada smatra za svojo dolžnost, da se čim prej v tehničnem in finančnem oziru primerno izpremeni zakon iz leta 1901 glede kanalov. Vlada bode delala na to, da v okviru opravičenih koristi ustreže vsem prizadetim deželam in tudi željam in potrebam Galicije glede plovbe. Vlada se zaveda velikega pomena vodnih zgradb in uravnave voda v vseh deželah. Zato bode vlada sestavila enoten program in zagotovila potrebna denarna sredstva.

Da pa se to zgodi, treba je v prvi vrsti zagotoviti trajno ravnotežje v državnem gospodarstvu, s katerim je v tesni zvezi tudi sanacija deželnih financ. V tem oziru bode vlada izdelala nove predloge. Končno zagotavlja baron Bienerth svojo dobro voljo in prosi zbornico, naj ga podpira.

Tretja Bienerthova vlada stoji torej na istih tleh, kakor prva in druga. Brezpogojno so ji udani Poljaki in kršč. socialci. Italijanom je baron Bienerth zopet zagotovil pravno fakulteto, da jih obdrži v vladni večini. Nemško-narodni zvezi je dal razumeti, da izvajajo posledice, ako ga zapusti. Tudi Čehom in Jugoslovanom noče zapreti mostu na svojo desno stran ter jih prisiliti v naj-

odločnejšo opozicijo. In vendar so tla, na katerih stoji vlada izpodkopana in nevarna. Velikih načrtov sedanja vlada ne bode izvršila. Zadovoljna bode morala biti, ako ji državni zbor dovoli najnujnejše državne potrebščine, ki so navezane na obroke. Ako se ji to ne posreči, ima še vedno eno železo v rokah, da razpusti poslansko zbornico. To sredstvo pa uporabi vlada, ako si drugače že ne ve pomagati.

Razprava.

Načelnik Češkega kluba dr. Fiedler predlaga, naj zbornica razpravlja o vladnem programu in o tem, kar je ministrski predsednik zamoledal. V prvi vrsti je zadnje ljudsko štetje, katero morajo češki poslanci odločno grajati. Isto je predlagal poslanec Wolff, da ožigosa škandalozno zgodovino kanalov in postanek sedanje vlade.

V imenu soc. demokratov je naglašal dr. Adler, naj se opusti ta razprava o izjavi min. predsednika, ker je itak na dnevnem redu prvo branje državnega proračuna, ko more vsaka stranka izraziti svoje stališče. Isto mnenje izražata dr. Gessmann v imenu kršč. socialcev in baron Chiari v imenu nemških liberalcev.

Za Fiedler - Wolfv predlog so glasovali češki, jugoslovanski, rusinski in nemško-radikalni poslanci in je bil odklonjen. Predsednik za pol ure prekine sejo, da se izžrebajo govorniki za proračunsko razpravo, ki se je danes pričela.

Prvi protigovornik je bil Wolff, katerega najbolj bode v oči Marek, minister za javna dela. Tudi z dr. Glabinškim ni zadovoljen. Wolf bi menda najraje videl na ministrskih sedežih može svojega kalibra.

Ljudsko štetje na Koroškem.

Dr. Šusteršič in tovariši so danes vložili dve interpelaciji zaradi razpustitve »Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem«. Prva interpelacija na ministra za notranje posle se glasi: Dne 8. t. m. je deželna vlada v Celovcu razpustila »Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem« veku. Zato moremo naglašati golo dejstvo, da je društvo po svojih zaupnikih zasebno štelu prebivalstvo po narodnosti. Ničevosti tega poudarka je jasna vsakemu nepristransko mislečemu človeku. Zato moramo naglašati golo dejstvo, da je koroška deželna vlada izvršila nezaslišano nasilstvo in frivolno kršila pravico in zakon. Zato vprašajo

podpisani: Ali hoče minister takoj zakonitim potom popraviti to krivico?

Druga interpelacija dr. Šusteršiča in tovarišev na trgovskega ministra se glasi: Povodom razpustitve »Katol. pol. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem« je društveni tajnik kot zasebnik odposlal dve brzojavki praškemu listu »Union« in uredništvu »Slav. Tagblatt« na Dunaj.

Te dve brzojavki pa je poštni urad v Celovcu ustavil. Podpisani torej vprašajo g. trgovskega ministra, ali hoče nemudoma potrebno ukreniti proti takemu postopanju c. kr. poštne in brzojavnega urada v Celovcu in zagotoviti prosti brzojavni promet?

Ljudsko štetje v Gorici.

V Gorici, 16. januarja.

Z vso silo so se vrgli povsod naši narodni nasprotniki na nas Slovence in nas hočejo na podlagi »pravičnega ljudskega štetja« popolnoma iztržiti zamoledati in oropati tako na naših pravicah. Žalosten pogled nam nudi Koroška, žalostno je v Trstu in drugod, a žalostno je tudi v Gorici, kjer laški magistrat deluje z vsemi svojimi silami, da požre kolikor mogoče veliko Slovencev. Dan na dan prihajajo odboru za ljud. štetje nove pritožbe o novem nasilju magistratovcev, tako da razpolaga sedaj odbor že z nad 600 pritožbami. In kaj šele pride!

V ta namen so se vršili v nedeljo in ponedeljek protestni shodi po celnem mestu, kjer so goriški Slovenci najodločnejše zahtevali, naj se odzvame revizija ljudskega štetja goriškemu magistratu. Sprejele so se sledeče resolucije:

1. Goriški Slovenci, zbrani na javnem shodu, pozivljajo visoko c. kr. namestništvo, da poveri revizijo ljudskega štetja c. kr. okr. glavarstvu;

2. naj naroči, da c. kr. glavarstvo pritegne kot zaupnike pri pregledovanju magistratovega operata za ljudsko štetje v Gorici tudi Slovence;

3. naj uredi, da se vse pritožbe strogo in nepristransko preiščejo in popisovalne pole popravijo po dejanskih razmerah;

4. naj ukaže, da bodo posli in delavci vpisani v rubriki 13. za tisti občevalni jezik, za kateri so se sami izjavili in naj se v tem pogledu popravi, kar so nekateri gospodarji in goriški magistrat svojevoljno potvrdili v na-

LISTEK.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Dalje.)

IX.

»Oče«, je rekel Janez tisto jutro, ko je državni pravdnik predlagal zanj smrtno kazen, »že solza v očeh mi je zmanjkalo, da bi se jokal.«

»Jokaj, Janez, jokaj; zakaj Bog štetje tvoje solze, da ti jih v nebesih poplača.«

»Poplača? Oh, marsikaj mi bo imel tam plačati, saj mu nisem tukaj nič dolžan.«

»Ne govori tako, Janez; že nehvaležnost do ljudi je hudobija, nehvaležnost do Boga je pa nekaj groznega. . . Bog ni človeku ničesar dolžan; življenje, ki mu ga da . . .«

»Življenje! Saj ga nisem prosil, in oh, da mi ga nikoli ni dal! . . . Komaj sem začel živeti, mi je že mati umrla. Zdaj imam te štiri stene, potem vešala in potem? — — —

In prsa so se mu vzdignila, izvilo se mu strašno ihtenje, kakor bi zarjul anien lev. Z obema rokama je zakril

obraz in jecljal je prevzet od bolečine in jeze, od potrnosti in onemoglega srda:

»Ali je to pravično, Gospod? Naj mi pove, kdor more, kje je Bog, naj mi pove!«

»Tiho bodi, Janez, tiho; prah se nikdar ne bo mogel upreti svojemu Stvarniku! . . . Kje je Bog, vprašaj? . . . Pogledaj ga v teh solzah, ki ti vrejo iz oči; glej ga v tem naključju — ne naključju, ampak božjem naklepu — ki je pripeljal mene sem, da prinesem tvoji duši svetlobe in tvojemu srcu mir.«

»Oh, gospod, vi ste tako dobri, in res ne pozabite revežev . . .«

»Ne, ne, dragi moj! Jaz nisem dober; dobri so nauki, ki se jih držim. Dober je Bog, ki pravi: Pojdi v mojem imenu, išči nesrečna srca, ranjena duše in zdravi jih; balzam je vera. Išči zapeljane duše in jih dvigaj; pot je odpustanje, ki ga smeš deliti v mojem imenu . . . Janez, ti ne zaupaš v Boga, zato se mu drzneš očitati nepravico in neusmiljenost, da bi se sam zdel nečelžen in dober . . . Pomisli najprej, kaj je Bog, potem pogledaj, kaj je človek, in obtoži Ga, če si upaš!«

Janez je zvesto poslušal duhovna, ki mu je segel s svojimi živimi besedami globoko v obupano srce. Pater France je nadaljeval:

»Ne dvomi nikoli, Janez, zakaj dvom mori . . . Ta Bog, od katerega ti zahtevaš račun, ta Bog je Najvišji Gospod; nad Njim ni ničesar. On je začel in konec . . . Povzdigni svoje oči, neumnež, in glej njegovo ime zapisano z zvezdami na nebu! Boga ti oznanjuje zemlja, ki rodi tvoj živež; Boga ti oznanjuje voda, ki gasi tvoj žej; Boga ti oznanjuje zrak, ki polni tvoja pljuča; Boga ti oznanjuje ogenj, ki daje gibčnost tvojim udom . . . Junaštvo, čednost, oni dogodki, o katerih pravijo, da so od božje previdnosti, vse to ni nič drugega, kakor nebesa, ki se odpro, da pošljejo žarek božje luči na zemljo. Tam je On, v katerem se odseva vse stvarstvo tako natančno, kakor obraz v ogledalu . . . In to božje Bitje, iz katerega vse izvira, kar je, ta Bog da ti mora račun dajati? . . . Ti človek! Ti drobtina človeška! . . . Oh Janez! Ne veš, ne kaj je človek, ne kaj si ti!«

Janez je povesil glavo; močena beseda patrova ga je pretresla.

»Človek je kup zemlje, in slabe zemlje!« je rekel ponižno. —

»Prav praviš, Janez, da je človek kup zemlje, in slabe zemlje, če ne pa odpri greb ako se drzneš, in preišči ga. Toda ako se ozreš od prstnega ogrinjala in premišljuješ tisti dih božji, tisti dih večnega življenja, ki oživlja ono

prst v podobi mesa, kosti, kit in živcev, potem boš videl, kako postane človek, ki v svoji omejenosti ni dosti več kakor nič, naenkrat tako velik, da se združuje z Bogom. In zakaj? . . . Ker ima dušo!«

»Dušo!« je zašepetal Janez z nekim strahom. »Neki brivec mi je pravil, da je že marsikateremu bolniku kri puščala, pa še nikoli ni videl, da bi duša skozi rano pogledala.«

»Ta človek je govoril kakor norec; nihče ne vidi besede, in ves svet jo sliši; tako je tudi duša, čuti in sliši se nekako, vidi pa ne . . . Gorje tebi in vsem nesrečnim, da ni neumrljive duše! Zakaj potlej bi bilo res, kar pravi Job: Hudobni živi zdrav in močan, bogat in srečen; revni pa živi v grenkobi srca brez nobenega dobrega, in vendar bosta oba počivala v zemlji in črvi ju bodo pokrili. — Ne, Janez! Bog je dal človeku neumrljivo dušo, ki gospodari in kraljuje nad presto voljo, s katero vol med dobrim in slabim in si za služi plačilo ali kazen . . . Torej dobro! Ni človeka, pa naj bo še tako brezbožen, da ne bi bil nikoli v svojem življenju kaj dobrega storil, in ni ga človeka, ki bi bil tako pravičen da ni dar ni padel. In ker pravica božja ne pusti nobenega greha brez kazni, in nobenega dobrega dela brez plačila, glej, zato se hudobnemu dobro godi, ker preime

znanih, ker službeni jezik ni občevelni jezik;

5. goriški Slovenci zbrani na javnem shodu slovesno protestirajo proti nečuvnemu in nasilnemu počenjanju magistratovih uslužbencev, ki sedaj zahrbtno v nenavzočnosti družinskih glavarjev na razne načine in pod raznimi pretekami izsiljujejo popravilo že izpolnjenih naznanilnic glede občevelnega jezika.

Z vseh shodov se je odposlala še sledeča brzojavka:

C. kr. namestništvo, Trst. Slovenci zbrani na javnem shodu v Gorici protestirajo proti nečuvnemu nasilju magistratovih uslužbencev pri ljudskem štetju in zahtevajo, da se takoj od vzame štetje goriškemu magistratu.

Taki shodi so se vršili v nedeljo pri Batiču v Rožni dolini, kjer je govoril dr. Pavlica, pri Lašiču v Kapucinski ulici pa dr. P. Medvešek, pri Bitezniču A. Gabršček; najslabše pa je bil shod brezdvomno pri Gorjancu na Kornju, kjer je govoril »Daničar« V. Vrtovec in katerega se je udeležilo krog 250 ljudi, ki so z ogorčenjem protestirali proti iredentovskemu magistratu.

V ponedeljek se je vršil enak shod na Placuti, kjer je govoril dr. Medvešek, in na Rafutu, kjer je govoril akademik Vrtovec. Na Rafutu so jeli pijani in nahujskani Lahoni motiti shod. Peli so Dantejevo himno, toda bili so vrženi na cesto. Policija je odredila proti njim preiskavo.

Če bi šlo po pravici, bi morali letos v Gorici naštetih najmanj 12 do 14 tisoč Slovencev, toda tako je celo vprašanje, če jih bodo našli polovico. Od neke strani se je zvedelo, da je bilo leta 1900 naštetih v Gorici nad 8000 Slovencev, a na magistratu so jih samovoljno prepisali in izkazali komaj nekaj nad 4000. Ali bo tudi letos tako? Kaj pravi k temu vlada?

GOSPOSKA ZBORNICA.

Bienert se je predstavil včeraj tudi gosposki zbornici z dolgim govorom, ki se je bistveno vjemal z vsebino njegovega govora v poslanski zbornici. Pristavil je v gosposki zbornici zgolj, da bo predložil novo brambeno postavbo. Predlog načelnika ustavoverne stranke kneza Fürstenberga, je bil odklonjen.

DELEGACIJE.

Dne 24. t. m. se predlože delegacijam predlogi skupne vlade, ker prično 24. t. m. zborovati ogrski delegati. Avstrijska delegacija prične zborovati 30. t. m., ob 10. dopoldne zboruje odsek za zunanje zadeve, ob 3. pa bosanski odsek, 1. ali 3. februarja zboruje celotna delegacija.

NOVI ČEŠKI NAMESTNIK.

Uradni brzojav objavlja besedilo lastnoročnih vladarjevih pisem, s katerima se odpušča češki namestnik grof Coudenhove in se imenuje za češkega namestnika grof Thun.

ŠPANSKA IN PORTUGALSKA.

Španski ministrski predsednik se je glede na razmerje s Portugalsko izjavil: »Portugalska je neodvisna de-

plačilo za svoja dobra dela na zemlji, kakor bo na onem svetu prejel kazen za svoje hudobije, ako se ne spokori. Pravični pa trpi na zemlji in se tako pokori za svoje zmore, ker ga drži po koncu upanje na plačilo, ki ga čaka v nebesih pri Bogu. Zato jaz trdno verujem, kadar je hudobnost stalno združena s srečo, da je to znamenje večne pogubljenja; kadar je pa čednost združena z mnogimi težavami, da je to znamenje večne sreče. Toda, sinko moj, to je ena izmed tistih resnic, ki grešnika prestrašijo, in zato se zatekajo hudobni h krivemu nauku, ki tajni Boga in dušo. Ne marajo verovati, samo da se otresejo strašne misli, kaj bo onkraj groba. V resnici pa ne nehajo verovati, ampak samo bojijo se verovati, bojijo se večnosti, ki jo čutijo pred seboj; napač jih zmoti, da vzamejo prevare upornega srca za resnične dvome, porojene iz razuma, in ker bi radi sami sebe preslepili, pridejo do najbolj čudne izmed vseh prevar: verjamejo, da ne verujejo... Pa pride ura in jih pokliče v grob, ob vrata one večnosti, ki so jo tajili, in takrat potopi ta grozni kliče njihovo zaslepljeno dušo v neskončen strah pred neznanim, in hudobnež preklinja in umre; zakaj smrt je navadno le odmev življenja, in odmev samo ponovi, kar je slišal. Včasih pa napač obnemore in se uda, in srce brezbožnikov se odpre in kliče na glas Boga, ki ga je razžalilo. In zatajeni, razžaljeni Bog pride k njegovi smrtni postelji, da mu obriše solze in utolaži dušo; telesu odkaže posteljo v zemlji, duši

žela, ki se vlada, kakor se sama hoče. Naše stališče je spoštovati njeno neodvisnost in paziti na našo mejo, kadar so nemiri na Portugalskem.»

STRAHOVLADA NA PORTUGALSKEM.

iz Londona poročajo, da so razmere na Portugalskem gotovo resnejše, kakor to priznavajo portugalske oblasti. Brzojav funkcionira le nekaj ur na dan, brzojavke imajo 18 do 24 ur zamude. Ni mogoče izvedeti, kaj da se godi na Portugalskem. Tajne brzojavke potrjujejo, da so del nezanesljive infanterije odstranili iz Lizbone. Artiljerija, ki je zanesljiva, je vse kolodvorje in glavne ceste zasedla. Artiljerijski častniki so na vladno povelje zaprli vse prodajalne orožja. Tako slovejo petkova poročila, od sobote naprej vlada ne dopušča več šifriranih brzojavk. »El Liberal« poroča, da je pobegnilo več sto Portugalcev na Špansko, ki poročajo, da je uvedla republiška vlada strahovlado proti vsem monarhistom. Vsak dan zapira premožnejše monarhiste, ki so sposobni založiti kavcijo. Begunci zatrjajo, da nadvladuje v armadi in med ljudstvom proti-republiško naziranje. Don Miguel de Braganza, ki biva na Dunaju, je izjavil, da ko bi bil on pozvan za portugalskega kralja, bi sklical kortese in zbral okolu sebe najuglednejše može vseh strank, s katerimi bi vladal in odpravil v prvi vrsti korupcijo.

NEMŠKI SVOBODOMISELCI IN BIERNERTHOVA VLADA.

V seji nemških svobodomiselnih strank se je z 41 proti 15 glasovom odklonil predlog radikalcev, da se ne podpira vlada. Seje se je udeležil dr. Hochenburger, ki je izjavil, da se kurz vlade ni nič izpremenil, za kar on sam najbolj škodoval vpliv parlamentarnih strank, kar je zdaj izključeno, zato naj Nemci ne odtegnejo podpore sedanji vladi. Wolf je izjavil, da si pridržuje nemški radikali glede na glasovanja popolnoma proste roke.

NAPAD NA BRIANDA V FRANCOSKI ZBORNICI.

Včeraj ob 3. popoldne je ustrelil z galerije iz revolverja neki Gisolle dvakrat na Brianda, ko je zbornica razpravljala o proračunu, a Brianda ni zadela. Sanitetni referent Mirman je bil ranjen na nogi. Napadalec so aretirali. Sodijo, da je umobolen, ker je izjavil, da je streljal v zbornici, ker se je hotel zabavati. Gisolle ima brata, ki je načelnik oddelka delovskega ministrstva. Svojčas je bil nastavljen pri mirovnem sodišču v Bayonne, a je izgubil službo, ker je v Biarritzu streljal na španskega konzula. Sejo so po napadu pol ure prekinili.

MOABITSKI IZGREDI V PRUSKI ZBORNICI.

V pruski zbornici je poročal minister Dalwitz o izgredih v Moabitu. Energično je zavračal napade na policijo in izjavil, da bo vlada tudi v bodoče slične izgrede potlačila z vso energijo. Poslanec Zedlitz je izjavil, da je moabitske izgrede povzročila socialna demokracija.

pa pot v nebesa; nad telesom postavi križ, duši pa daruje nebesko krono... Ah, v Njegovi neskončni sreči je za Boga gotovo največje veselje: človeku odpuščati!»

»Češčen bodi!« vzklikne Janez nehote.

»Češčen bodi!« ponovi pater gajnen.

Janeza so te misli prevzele; molčal je, kakor človek, ki je vaje trde teme, pa naenkrat zagleda milo svetlobo, v kateri vidi vse stvari jasno pred seboj. Nekaj časa sta oba molčala, potem pa je spregovoril Janez:

»Povejte mi vendar, kako je to, da se Bog, ki je tako velik, tako neizmeren, da človeka strah prevzema, neprenehoma bavi s človekom, ki je tako majhen in tako reven?«

»To ti bo pokazala Njegova neskončna dobrotljivost, ki skrbi noč in dan za tako revno in minljivo stvar, kakoršna je človek... Bog je neskončno bitje in neskončen um; On spozna in vidi vse v eni sami misli. Ta misel je ena, pa neskončna, in ni nič drugega, kakor On sam. Z enim samim pogledom vidi visoke in nizke, velike in male, in ravno tako lahko je Njemu, da obenem vidi, kaj dela črviček v prahu in kaj mogočen kralj, kakor v studencu ob solncu obenem odsevata mogočni topol in skromna vijolica, ki raste na njegovem bregu.«

»Res je!... Res je!...« vzklikne Janez, kakor da mu je rešena uganika. »Kdo je tako učen, da te stvari čisto razume?«

Železniške nesreče.

O tem jako umestno piše »Časopis Českého Uřednictva Železničního«: V preteklem letu so se kar po vrsti godile železniške nesreče. Seveda jih odpade največ na Avstrijo. Preveč bi bilo, če bi jih hoteli naštevati vse. Opozorjamo samo na zadnje: Bohinjska Bistrica, Rottenmann, Ljubljana, Beljak, Trst, Ljubljanske in beljaške pa tržaške železniške nesreče se ne moremo natančneje dotikati, ker ima vso stvar v rokah sodnija. Nekaj splošnih opomb pa menda ne bo ženiralo nikogar. O izidu železniške nesreče v Bohinjski Bistrici smo slišali vsi. Mlad železniški uradnik je dobil pet dni zapora. Zakaj je dobil to kazen? In tako kazen? Če je kriv, bi bil moral biti vse drugače kaznovan! Pet dni kazni je toliko ko nič. Nam se zato močno zdi, da je dobil Rust to kazen samo na videz in zato, da so s tem skrili prave krivice. Kajti nesreča se je zgodila, in nekdo je moral biti kriv. In seveda: zmirom žrtev birokratske brezvestnosti, prometni uradnik, nikoli pa ne zločinski birokrat pri železniški upravi! Železniška uprava razsipa vsako leto sto in stotisočake za investicije. A kam gre vsa ta ogromna vsota? Kdo ima korist od tega? Na tem mestu smo se že bavili z rešitvijo teh vprašanj. Danes jih ne bomo še enkrat pogrevali. Omenimo naj le toliko, da je prav majhen del tega denarja vsaj kolikor toliko namenjen pametnim in potrebnim napravam. Izgled. V Rottenmannu se je zgodila nesreča pravzaprav samo vsled tega, ker je imela postaja nezadostne in zastarele varnostne naprave. Enako je bilo v Bohinjski Bistrici. Število tirov na ljubljanskih postajah je tako nezadostno, varnostne medsebojne naprave tako pomanjkljive, da premikajo in ranjirajo vlake kakor da bi gnoj na njivo vozili. Kajpa, drugače niti ne morejo. Tudi v Beljaku je tako, na Jesenicah nič drugače, a o Trstu še govoriti nečemo. Kam torej gre vsako leto toliko denarja, če se najpotrebnejših preosnov v železniških napravah ne moremo dočakati? Zakaj n. pr. ne morejo po tolikih letih obljub in »študij« razširiti ljubljanskih kolodvorov? Če kdo radi tega interperira na pristojnih mestih, mu odgovorjajo, da je res jako potrebna taka razširitev, da pa... itd. Ko pa se zgodi nesreča, mora biti vsega kriv samo ubogi železničar. Tega citirajo pred sodišče in ga kaznujejo po kakem suhem zastarelem paragrafu, če le morejo. In pravici je zadoščeno, železniška uprava je vzorna in nedolžna. Nujno potrebno bi bilo, da bi kdo na pristojnem mestu energično vprašal, kje tiči vzrok vsem tem mnogoštevilnim železniškim nesrečam. Morda bi se le na ta način prisililo one mogotce, da bi kaj poštenega in pametnega ukrenili proti katastrofalnim nezgodam na naših železnicah.

Dnevne novice.

+ Dr. Tavčar v Ribnikarjevi kuri. Odkar je moral dr. Tavčar k Ribnikarju v politično kuro, njegove moči očitno pešajo. Žalosten dokaz popolnoma ponesrečene Ribnikarjeve zdravniške metode je zadnji dr. Tavčarjev govor pri »Zlati ribi«. Opešal mu je spomin, sensorij je moten. On trdi, da so liberalci hoteli delavcem dati volivno pravico, res je pa, da je liberalna stranka nalašč skozi več kot deset let zavlačevala volivno reformo, ker je le delavce slepila, zato da so ji socialni demokratje pomagali, in šele S. L. S. je odprla delavcem vrata v občinsko hišo. Glede užitnine je liberalna stranka vedno zagovarjala oderuške privatne zakupnike in je uslužbenec odiral. S. L. S. pa je zastopala splošno korist, in eno njenih prvih del v deželi je bilo, da je uslužbenecem dala pravične razmere. Kar liberalci zdaj obljubujejo, je vse prisiljeno in toliko vredno, kakor so sploh vredne liberalne obljube. Dr. Tavčar napada deželo, zakaj ne zida cenjenih stanovanj, a pri tem pozablja, da to ni v kompetenci deželnega zastopa, ampak stvar občine. Dr. Tavčar napada dr. Kreka, zakaj še ni sklenil socialnega zavarovanja, a to je liberalni kolovodja zopet pozabil, da so največji sovražniki socialnega zavarovanja liberalni kapitalisti, kakor so na Kranjskem tudi liberalci iz svoje centralne uprizarili umazano in lažljivo gonjo proti S. L. S. zaradi socialnega zavarovanja. Dalje dr. Tavčar absolutno nič ne ve o sklepu deželnega odbora, po katerem se določa tudi ingerenca dežele do podjetnikov glede delavcev. Lep deželni odbornik! Se lepše pa še pride. Dr. Tavčar napada deželni odbor, da je »ugodil pritožbi glede odaje mizarjskih del v obrtni šoli. Res je pa, in to pribijemo, da je v tisti seji deželnega odbora dr. Tavčar izrecno

rekel: »Če bi bil vedel, da so to socialni demokratje, ne bi bil v občinskem svetu nikoli glasoval, da se zadrugi delo da.« Smešno je pa, kar govori dr. Tavčar o tem, da je S. L. S. baje zakrivila, da ni Kreditna banka za visoko vsoto kupila mestnega sveta za svojo milijonsko palačo. Res je pa, da Kreditna banka nikakor zmožna ni za tako zgradbo, ker nima denarja, kar je tudi dr. Tavčar izrecno priznal. Kreditna banka ima svoj denar v raznih podjetjih, ki nikakor niso vzorna, tudi zadnja emisija je imela nepovoljen uspeh. Kreditna banka ne bi sploh ničesa zidala, zato je sam humbug, če se zdaj govori o kaki preprečeni zgradbi. S Kreditno banko, gospodje, kar molčite! Lovili ste že klerika'ce, da bi stopili v upravni svet, a ti so vsi odklonili. To bi moral vendar dr. Tavčar vedeti. O električni centrali je tudi boljše, da molči dr. Tavčar, kajti veliko bolj pametno bi bilo, če bi se zanimal za mestno elektrarno in plinarno A za pozitivno delo dr. Tavčarju nič ni, njemu ugajajo bolj mokrocvetične rožice poezije. Od tedna do tedna gre bolj doli z njim. Čim dalj časa ga Ribnikar vodi in neguje, tem hujši so simptomi te politične napredne kapacitete.

+ Namesto minister samo Senatspräsident. »Montagsrevue« poroča: »Začetkom pogajanj o sestavi novega ministrstva je imel hofrat dr. Ploj justični portfelj takorekoč že v žepu in so mu njegovi najbližji prijatelji že kot ministru čestitali. Potem pa je naenkrat dobil le naslov in značaj senatnega predsednika. Kako je do tega prišlo, to spada med tajnosti novega kabineta.«

+ Kakšni ljudje! Kako je liberalni nacionalizem potrapal Nemce, se najbolj razvidi iz njihovih provincialnih listov a la »Freie Stimmen«, »Cillier Wacht«, »Marburger Zeitung« in podobno. Zadnji list n. pr. omenja rajno gospo Vilharjevo, ki je Ciril-Metodu zapustila 100.000 kron in pravi pri tej priliki: »Frau Maria Vilhar, wohl ehemals Vielhaar geheissen...« — Nemški Jurček najbrže ne vé, da na celem štaterskem ni gore in ne vode, ki bi prvotno slovenskega imena ne imela, sicer pa je urednik »Marburgerice« sam rojen Čeh. »Südmarka« in »Schulvereine« gradita šole, neumnost pa se kljub temu čedalje bolj razširja med njunimi pristaši.

+ Šmartno pri Litiji. Pozor člani »Kmetске zveze« in kmetje ter volivci sploh! Dne 2. februarja t. l., to je na Svečnico, bo občni zbor »Kmetске zveze« v novi dvorani v »Društvenem domu«, in sicer popoldne ob 2. uri po litanijah. Obenem bo volivni shod, pri katerem bo poročal gospod voditelj S. L. S. dr. Ivan Šusteršič in se predstavil naš novi poslanec Ivan Veho-vec iz Žužemberka. Vsi na shod, tudi iz sosednjih župnij! — Nov uspeh je dosegla »Kmetška zveza« te dni s tem, da je pridobila za polovično ceno lepega bika montafonske pasme, ki se je izročil posestniku Pavlu Bric iz Gradiških Lazov. Kar je zamudila podružnica Kmetijske družbe, ker kljub sklepu občnega zbora ni kupila obljubljenega bika, to je storila »Kmetška zveza«. Sedaj imamo vsaj dva pošena junca, enega v Mali Kostrevnici, enega v Gradiških Lazih. — Hranilnica in posojilnica je imela v preteklem letu nad pol milijona prometa.

+ Nemška kultura. »Alldeutsches Tagblatt« priobčuje neko »pesem«, ki jo je zložila nemška žena iz Severne Češke. Začne se:

»Michel, schläfst du schon wieder?

Pfui, was für greuliche Brüder

Schlichen in deine Bude!

Einer, der ist ein Jude,

Einer ist ein römischer Pfaffe,

Einer ein tschechischer Laffe!...«

Take reči je treba od časa do časa pribiti, kadar nam Nemci priporočajo svojo kulturo. Ni je slovanske žene, ki bi bila vstanu kaj takega napisati o Nemcih, pač pa se najdejo, kakor se vidi, častite nemške matrone, kojih usta prekipevajo sirovosti, ki je v njihovem srcu.

— »Dom« in drugo z Ježice. Mi sicer ne želimo, da bi se o naših krajevnih zadevah javno pisalo; če pa se že poroča, naj se po resnici, ne pa po domišljiji, neodkritosrčnosti ali nevednosti nepoklicanega dopisnika, kar se je že parkrat zgodilo. Stvar o našem »Domu« in društvenem življenju je ta-le: K izredno lepemu vspehu noveletne predstave je mnogo pripomogel novi krasni oder (delo slikarskega mojstra Ogrina na Vrhniki) in hvalevredni trud tajnice »Dekliške Mar. družbe« in spretni voditelji dekljskega pevskega zbora. Seveda nas je zelo navdušila tudi ponosna misel, da smo vendar enkrat po mnogih pričakovanjih in nepri-

čakovanih težavah izlezli iz tesne društvene sobe v prostorno dvorano. Da pa smo s prvo predstavo, kljub nekaterim nastalim neprilikam, takoj pričeli in odločno nadaljevali, k temu nas je vzbudil g. dr. Alojzij Merhar, ki nam je zopet obljubil svojo blagohotno pomoč, kar bo gotovo dobro vplivalo na društveno življenje in naše ljudstvo sploh. Prihodnji mesec nastopijo prvičkrat na novem odru naši fantje z zanimivim sporedom, kmalu za njimi pa zopet dekleta. Poleg predstav ne bomo pozabili na predavanja; zakaj vemo, če so predstave srce, pa so predavanja duša društvenega življenja. Kolikor nam je znano doslej, nastopijo v svojem času kot društveni govorniki: dr. in dež. poslanec g. svetnik Fr. Povše; g. profesor Fr. Pengov; ravnatelj »Zadružne Zveze« g. Ivan Traven; ravnatelj »Gospodarske Zveze« g. Janko Jovan; predsednik Zveze Orlov, g. dr. Lovro Pogačnik in še drugi. Tako se bomo v zimski dobi izobraževali in pripravljali na oficijelno otvorenje »Društvenega Doma«, ki bo blagoslovljen spomladi. Dajmo torej vsi dobromisleči župljani, sezimo si prijateljsko v roke in delujmo s skupnimi močmi za kraljestvo resnice in lepote in dobrote na posavski zemlji. — K. s. izobraz. društvo in Dekl. Mar. družba na Ježici.

— **Pri letošnjem dvornem plesu** je manjkalo prestolonaslednika in njegove soproge, ker se prestolonaslednik ne mara udeleževati ceremonij, pri katerih mora njegova soproga stopati celo za najmlajšimi princesami.

— **Vojak se je ustrelil** v soboto zvečer v Korminu pri Gorici. Tu je v garniziji ena kompanija 47. pešpolka. Vojak se piše Jöbstl in je doma v Radgoni na Štajerskem.

— **Umrli** je v Gorici 59-letni Civelli, doma iz pokrajine Como v Italiji. — Nenadoma je umrl v Gorici 61-letni Vid Brešan.

— **Človekoljuben zdravnik** je aspirant za vodstvo deželne bolnišnice v Trstu in sodni izvedenec dr. Veronese. Ta mož je hotel svoji dekli, ki se je vpisala za Slovenko, vreči v glavo čašo, in ko so slovenski listi to objavili, je »Edinosti« poslal sledeče pismo:

»Neki moj klient me je obvestil, da je »Edinost« prinesla notico, da sem odpustil svojo kuharico, ker je hotela biti kvalificirana kakor Slovenka v popisni poli, ter da sem jej v svoji jezi hotel celo vreči čašo v glavo. **Uživam na tem**, da morem potrditi resničnost drugega dela notice. Smatram pa za potrebno, da priobčim temu uradništvu, da me je zadržalo od tega, da nisem razbil čaše na glavi kuharice, le to, da sem se zavedel o pravem času, da bi se iznesel nad nedolžno. Izjave, ki bi bile kmalo provzročile, da bi bil izgubil luč razsodnosti, so bile sledeče: Trst da bi trpel lakote, ako bi ne bilo Slovanov, še več: Trst da je bil in da bo zopet slovenski. Tista uboga idijotka ni storila drugega, nego da je ponovila besede, ki so jih jej govorili na ušesa infamni podpihovalci. Ako bi mi bili ti hujskači blizu v tistem trenutku, bi bil srečen, ako bi jim njihovo brutalno podlost in nesramnost mogel izbiti ne z eno, marveč z desetimi čašanji!

Dr. Veronese.

To je laška kultura! Zdravnik, ki se s takimi »človekoljubnimi« čini baha, je res vsega pomilovanja vreden.

— **Poroče.** Poročil se je v Novem Mestu c. kr. jetniški paznik g. Ivan Kren z gđčno Mici Bobnar iz Mirne peči. — Poročil se je v Stari Loki bivši načelnik Orlov posestnik Janko Hafner z gđčno Marijo Kalan. Čestitamo!

— **Grozna nesreča na progi južne železnice.** — 17-letno dekle povrženo od vlaka. Včeraj so šle tri dekleta iz Trebič v neko sežansko hosto po listje. Ko so se popoldne okoli 4. ure 30 minut vračale domov, so morale po stezi čez progo južne železnice blizu Orleka. Na tem mestu ni nobene zatvornice, čeprav so se tam že večkrat dogodile nesreče in so Trebenci že ponovno prosili, naj bi južna železnica napravila tam potrebni zatvornici. Na dotičnem mestu se okoli 4. ure 30 minut srečata poštni vlak in brzovlak. — Dve omenjenih deklet sta s steljo na glavi šli naprej in pasirali progo, preden sta prišla vlaka, tretja 17-letna Ottilija Kralj iz Trebič h. št. 149, je pa šla nekoliko za njima. Ko sta prvi dve videle, da ni Ottilije dolgo časa za njima, sta položili na tla steljo in šle nazaj na iskat. A nudil se jima je grozen prizor: ko sta prišle na progo, je bilo tu vse krvavo in so ležali na tleh deli človeškega trupla. Stroj je Ottilijo Kralj popolnoma razmesaril; glavo so našli oddrgano ob tiru, drugo truplo je vlak vlekel naprej še 80 metrov. Ottilija je brčkone čakala, da je šel mimo poštni vlak in je hotela potem čez tir, ni pa zapazila, da je prišel tedaj od nasprotne strani brzovlak. zlasti ne, ker je ne-

sia na glavi steljo. Strojevodja je tudi ni mogel opaziti, ker je tam močan ovinek. Ostanke trupla so potem pobrali in prenesli v kapelo trebiškega pokopališča. Za pokojno Ottilijo Kralj žalujejo mati-vdova, brat in dve sestr.

— **Revolver — igrača.** V Litiji se je več dečkov igralo z revolverjem. Pri tem se je revolver izprožil in 14-letni pastir Alojzij Kuzman je bil zadet v levo oko in težko ranjen.

— **Argentinsko meso** se prodaja v Pragi (Smichovu) po 1 K 32 vin., oziroma 1 K 44 vin.

— **Skesani tat.** Na Novega leta dan je bilo posestnici Mariji Erbežnik v Sv. Križu, ko so bili vsi domači v cerkvi, ukradenih 718 K. Te dni pa je dobila okradena posestnica na mizi neko skledo in pod skledo 600 K. Baje se je tat skesal, a za »shranjenje denarja« si je pa vendarle obdržal preveč obresti.

— **Tržnica v Zagrebu.** V Zagrebu je sedaj na dnevnem redu zgradba tržnice in se zadeva v občinskem svetu v kratkem reši.

— **Dovoz ledu pod oblastveno kontrolo.** Zagrebški mestni fizikat je odredil, da mora vsak, ki si hoče napraviti ledu, oblasti to naznaniti in natančno označiti mesto, kjer se bo led jemal. Nato oblastveni funkcionarji sami pregledajo vodo in vzamejo za preiskavo v bakteriološki zavodu potrebno količino s sabo. To pa radi kolere lanske leto.

— **Od moža in otrok zavržena žena izvršila samoumor.** 37-letno Marijo Pittacco so v Trstu radi raznih pregreh zavrgli njen mož in otroci. Te dni je vsa skesana prišla nazaj in se vrgla možu in otrokom na kolena, proseč odpuščanja. Zaman. Mož in otroci so ostali neizprosni in niso hoteli odpustiti nezvesti soprogi. Obupana žena je nato cel dan blodila po Trstu, zvečer se je pa zastupila. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je umrla.

— **Podkovsko šolo** namerava hrvaška vlada osnovati v Osijeku.

— **Rusjanov drug Merčep** v Zagrebu namerava nadaljevati pot Rusjanovih zrakoplovnih načrtov. V kratkem zgradi nov monoplan istega sistema s tem razločkom, da bodo zadnje peruti nekoliko širše. Motor bo isti, kakor v monoplanu, ki je Rusjan z njim ponesrečil, ker se je izkazal kot izredno močan. Mesto pilota je sprejel znani športman Meniga, ki se udeleži tudi konkurenčnega poleta Dunaj—Berolin.

Shod v Črnomlju.

Za nedeljo je sklicala Kmečka Zveza za Belokrajno shod zaupnikov črnomaljske okolice. Namen shodu ni bilo manifestiranja, ampak trezhen prevdarek glede bodočega gospodarskega dela. In ta namen se je popolnoma dosegel. Nad dvesto najboljših naših mož iz vseh občin krog Črnomlja je prišlo na shod, ki ga je vodil dež. poslanec Matjašič. Dež. poslanec Jarc je poročal o delovanju S. L. S. Može so soglasno odobrili stališče naše stranke takó gledé draginje kakor tudi sicer in navdušeno izrekli zaupanje poslancem S. L. S. Ko je govornik omenjal morebitni razpust državnega zbora, so navzoči kakor en mož izrekli: novih volitev se ne bojimo, ker smo pripravljeni in bo vspeh še lepši kakor zadnjič! Trajen vspeh shoda pa je temeljit razgovor o prometnih in drugih gospodarskih potrebah črnomaljske okolice. Z razboritostjo ljudi, ki poznajo svet, se je oglašal mož za možem. Liberalizem med tem ljudstvom je bo nikdar nič opravil s svojimi puhlimi izrazami!

Prejšnji večer se je vršil prijateljski sestanek »Meščanske zveze«, ki se prav lepo razvija. Upamo od nje še lepih uspehov v mestu Črnomlju.

Štajerske novice.

— **Plojev tast,** cesarski svetnik Hickl-Volkmarer, ki je pri zadnjih državno-borskih volitvah kandidiral za pujsko-lipniški mandat, je na Dunaju umrl.

— **Privlačna moč godbe.** Iz Vitanja poročajo: V ponedeljek je bila poroka. Neka svatovka toži prijatelju: »Ah, škoda, ne morem niti na mal, niti na gostijo iti, toliko imam dela.« — »Na mal boš gotovo šla; grem se staviti s teboj, da boš šla.« — »Pa naj bo; stavim 40 kron, da ne bom šla.« — »Ve-lja,« pravi prijatelj. — Ko pridejo svati iz cerkve, zaigrajo godci in svati se odpravljajo na mal. Naša svatovca se obotavlja, godci zagodejo veselo poskočnico in šla je lahkinih korakov na mal in šlo je tudi 40 kron.

— **Slovensko gledališče v Mariboru.** V nedeljo, dne 22. t. m. se uprizori velika burka v štirih dejanjih (osmih slikah): »Danes bomo tiči«. Igra je za predstavo jako primerna.

Koroške novice.

— **k Zborno poveljstvo v Celovcu?** Razni dunajski listi zopet poročajo, da tekem meseca dobi Celovec korno poveljstvo.

— **k Štirinajst shodov** zoper koroškega svobodomiselnega posl. dr. Steinwendra priredi »Freie Schule« po celi deželi, da protestira zoper njegove »reakcionarne« ljudskošolske načrte. Ali bodo morebiti s »Freie Schule« vred protestirali tudi slovenski liberalci, ki so se v »Korošcu« tudi izjavili zoper skrajšanje šolske dobe in reformo v zmislu kmečkih potreb?

— **k Umrli** je v Celovcu bivši učitelj Ferdinand Korenjak v starosti 25 let.

Ljubljanske novice.

— **Ij Grozna nesreča poročnika Aschmanna.** Iz Beljaka poročajo: Pri sankanju s smučmi (skiji) se je v soboto popoldne ponesrečil poročnik 8. lovškega bataljona, A s c h m a n n, na izreden način. Neka vojaška patrulja na smučeh ga je slučajno našla v bližnjih hribih ob 4. popoldne, ko je ležal v snegu, preboden s palico, ki se jo rabi pri sankanju s smučmi. Palica se je ponesrečencu zasadila v spodnjo truplo, tako globoko, da je na drugi strani pri hrbtu gledala venkaj. Došlo moštvo je ponesrečenemu poročniku odstranilo palico ter obvezalo močno krvaveče rane, nakar so ga prepeljali s sanmi v bolnico. Kako se je poročnik Aschmann ponesrečil, je skoro neumljivo, ker je znan kot dober sankar. Biti je moral izredno nesrečen slučaj. Kljub groznim bolečinam si je sam odvezal smuči, a se ni mogel dvigniti ter bi gotovo izkrmavel in zmrazil, ako bi slučajno ne došla na mesto nesreče vojaška patrulja. V bližini namreč ni bilo nikogar, ki bi mogel slišati njegove klice. Poročnik Aschmann skoro leto dni ni opravljal službe zaradi neke afere z Rakoczyjevo himno v Ljubljani ter je čakal na izid vojaškosodnega postopanja proti njemu. Danes nam poročajo iz Beljaka, da je zdravstveno stanje zelo nevarno, četudi ne brezupno. Poročnik Aschmann je rodom Ljubljčan in v ljubljanskih krogih jako znan.

— **Od južne železnice.** Dolgoletni glavni blagajnik na tukajšnjem južnem kolodvoru, nadrevident gospod Oskar Szillich, je nastopil daljši dopust, po katerem prestopi v bridko zasluženi pokoj. Dolgo vrsto let je opravljal mož ta težavni in odgovorni posel v zadovoljnost vseh sam in šele zadnji čas so mu prideliili pomoč, ki bi je pri drugih blagajnah enakega prometa imel gotovo dvakrat toliko. Ščudovito potrpežljivostjo je mož prenašal bridki jarem, pomagal mu je le njemu prirojeni, vedno sveži humor, da ni onemogel. Služil je nad 40 let in dobil tudi kolajno za 40letno zvesto službovanje. V železniški službi tako dolgo vrsto let vztrajati in nositi do zadnjega toliko odgovornosti, kakor n. pr. blagajnik v Ljubljani z mesečnimi prejemki 350 do 400.000 K, ve ceniti le on, kdor je izkusil, kako slavna uprava železnice in pa njeni organi to upoštevaajo in po kakih zneskih se ta vsota nabere, zopet izda in obračuni. Gospodu Szillichu želimo iz vsega srca, da bi mnogo let užival pravično zaslužen pokojno. Blagajno je prevzel nadrevident g. Ivan Gnezda.

— **Ij K smrti predsednika hrvaškega pevskega društva »Slobode« v Zagrebu.** Včeraj smo kratko javili, da je v Zagrebu umrl zaslužni predsednik hrvaškega pevskega društva »Slobode« g. Egidij Kornitzer. Ta tužna vest je tudi po Ljubljani vzbudila mnogo žalosti, kajti tudi v Ljubljani je imel pokojnik mnogo prijateljev in spoštovalcev. Kako požrtvovalno je pokojnik s svojo gospodično hčerko sodeloval pri 15 letnici slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«, kako navdušeno je sprejemal slovenske pevce, kadar so poleteli v Zagreb. Bil je pravi Hrvat od glave do nog, mož, katerih bi Hrvaški prav mnogo želeli. Vedno je zvesto stal v prvih vrstah pravaštva, nobena sila ga ni odmaknila od njegovega stališča, raje je trpel tudi materialno škodo. Z deli svojimi za sirote pa se je kazal vedno pravega kristjana. Vedno je delal v korist bližnjega. O vzrokih njegove smrti poročajo: Pokojnik je nedavno si nakopal ranico na desni roki. Od te ranice se mu je zastupila kri. Zdravil se je v »Sanatoriju«, in ko so izvršili na njem več operacij, se mu je zdravje toliko poboljšalo, da je bilo upanje, da bo ozdravl. Vsled prehlajenja pa se mu je stanje zopet poslabšalo in podlegel je. Pokojnik je dovršil 65 let. Takoj, ko se je raznesla vest o smrti g. Kornitzerja po Ljubljani, je odbor slov. glasbenega društva »Ljubljana«

na« poslal bratskemu društvu »Slobodi« v Zagreb naslednjo brzojavko: »Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« globoko užaloščeno ob smrti velezaslužnega predsednika »Slobode« izraža bratskemu društvu svoje najgloblje sožalje. Najčastnejši spomin možu, ki je vedno visoko dvigal zastavo slave in časti Hrvatske!« — Tudi mi kličemo ob grobu tega odličnega Hrvata pravaša: Večni pokoj njegovi plemeniti duši!

— **Ij Letošnja predpustna zabava** podpornega društva delavcev in delavk c. kr. tobačne tovarne se vrši prihodnjo soboto v veliki dvorani »Uniona«. Ker je čisti dobiček namenjen podpornemu zakladu, bo občinstvo gotovo v velikem številu prihitelo na to prireditve. Naj bi bilo v soboto zvečer v »Unionu« dvorani zbirališče vseh, ki se hočejo dobro in neprisiljeno zabavati. Začetek ob 8. uri zvečer. Sodeluje Slovenska Filharmonija.

— **Ij »Prometna Zveza«,** skupina Ljubljana, se vsem, ki so pri njenem družinskem večeru sodelovali najsrčneje zahvaljuje. Hvala tudi vsem, ki so ta večer tako mnogoštevilno posetili.

— **Ij Ribnikar bo avanziral?** Na shodu »pri Ribici« je živinozdravnik Adolf Ribnikar, kakor se bere v »Narodu«, predlagal resolucijo, ki odobrava odlok Svetega Očeta in pozivlja Vatikan, da vsem slovenskim duhovnikom prepove vsakršno politično in gospodarsko delovanje. Ta Ribnikar se hoče na vsak način v zgodovini našega mesta ovekovečiti kot komična figura, nad katero bodo še prihodnje generacije imele svoje veselje. Danes predava o argentinskem mesu, jutri pa se obrača na Vatikan z resolucijami. Vatikan ga utegne zato na prihodnjem konzistoriju imenovati še za — Bercetovega nuncija na Gradu.

— **Ij Nek nemški Ljubljčan,** trgovski uslužbenec, se je preteklo soboto peljal v Celovec k plesu Alpenvereina. Na potu mu je neznanec ukradel kmečki kostum, vreden 80 kron, ko je na Jesenicah na kolodvoru nekaj poizvil.

— **Ij Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem v Ljubljani** vabi na I. redni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 21. januarja 1911 v resavracijski dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani ob 10. uri popoldne. Dnevni red: 1. Nagovor. 2. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora. 3. Poročilo načelstva. 4. Volitev enega člana v izpopolnitev odbora. 5. Sklepanje o pristopu k državni zvezi, § 11. lit. K, pravil. 6. Sklepanje o ustanovitvi zveznega glasila. 7. Potrditev odborovega sklepa o točki d) § 11. pravil. 8. Razni nasveti in predlogi. — Odborniki se tem potem tudi opozarjajo, da je zvezin račun za čas od ustanovitve pa do 31. decembra 1910. v Zvezni pisarni v Ljubljani, Gradišče št. 7, na razpolago ter se isti vabijo, da račun še pred občnim zborom pregledajo.

— **Ij Zla to poroko** je obhajal te dni g. Edvard Karinger s svojo soprogo. rojeno Pichler.

— **Ij Čas je denar.** Ljubljčanom dobro znani »Kern« v Trnovem je vsled drsaljšča v Tivoliju postal takorekoč že več zim osamljen. Na ta prostor, kjer se je pozimi zabavalo nešteto ljudstva, zabaja sedaj le še šolska mladež. Ker se pristojbina tudi več ne pobira, je to uporabil 33-letni brezposelni slikarski pomočnik Andrej Jager iz Trnovega ter preteklo nedeljo, zavečajoč se pregovora »Čas je zlat«, začel pobirati od drsaljočih se pristojbino 10 vinarjev. Ko mu nek vajenec pristojbine ni hotel plačati, je Jager to tako ujezilo, da ga je zgrabil, mu raztrgal pelerino in ga potem še oklofotal. Vajenec je zadevo naznanil policiji, katere je Jager dejala pod ključ.

— **Ij Nečuvana surovost.** Neki surovež je ujel te dni g. dr. Zajčevega psa »Hektorja«, mu vzel ovratnik, ga potem privezal in neumljeno pretepel po glavi in telesu, tako da je pes ves razbit, krvav ter ima več težkih ran. Kdor bi vedel za storilca, naj ga namproti nagradi naznani.

— **Ij Umrli** so v Ljubljani: Ivana Borštnar, delavčeva žena, 65 let; Ana Straus, hiralica, 96 let; Hermina Giontini, zasebnica, 62 let; Gustav Rosina, sin odvetniškega kandidata, 6 dni; Michael Zerovnik, piskrovezec, 66 let.

— **Ij Izgubljen denar.** Marija Porenta, stanujoča na Glinah pri št. 119, je izgubila včeraj popoldan 80 kron na cesti od Mestne hranilnice do Dravelj. Kdor denar najde, naj ga blagovolji prinesiti na magistrat.

— **Ij Za kruhom.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 13 Macedoncev, 6 Hrvatov in 25 Slovencev; nazaj je prišlo 23 Macedoncev.

— **Ij Izgubljeno najdeno.** Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, odonosno najdena palica, dežnik in volnat robec.

Telefonska in brzojavna poročila.

VELIKA POLITIČNA DEBATA V »SLOVENSKEM KLUBU«.

Dunaj, 18. januarja. V »Slovenskem klubu« se vrši ravnokar velika politična debata, katero zasleduje politična javnost z velikim interesom. Debata se je pričela včeraj ob 6. uri zvečer in je trajala do 9. ure zvečer. Debata se bo nadaljevala danes in potem v prihodnjih dneh. Predseduje poslanec dr. Šusteršič, ki je najprej podal obširno poročilo o političnem položaju, o svojih razgovorih z Bienerthom in drugimi voditelji strank. Najprej se je oglašil nato k besedi poslanec dr. Krek, ki je poudarjal, da imajo naši poslanci sedaj proste roke na vse strani in da naj klub ta položaj porabi. »Slovanska Unija« več ne obstoji. Govornik je konstatiral, da imej klub prosto roko tudi v vseučiliškem vprašanju, ker more popolna prostost klubova biti stvar le koristna, dočim organizacija jugoslovanskega vseučiliškega kluba stvari ni ugodna. Izjavil je zadovoljnost, da ima klub popolno svobodo v svojem postopanju tudi napram volivcem, ker stranka ni nikdar to ali ono taktiko postavila kot program. Stranka je za strogo opozicijo ali za politiko od slučaja do slučaja, kakor je interesom volivcev prikladno. Zopetno oživljenje »Slovanske Unije« je v sedanjem položaju izključeno, časi govornik v tem oziru hvaležno prizna prijazno in korektno stališče čeških agrarcev in radikalcev. Mi smo postali prosti proti naši volji, ker je bila od češke strani »Slovanska Unija« razbita. Iz proste volje se tudi izjavljamo za to svobodo. Imamo proste roke proti vladi, proti strankam v kolikor je to v korist interesom posameznih dežel. Ni izključeno, da bi pod gotovimi pogoji glasovali tudi za državne potrebe. Izjavlja odkrito: Politika proste roke voditi mora tudi do kompromisa z Nemci posebno za narodne razmere na Štajerskem in Koroškem. Govornik govori o ozki zvezi Hrvatov in Slovencev, posebno z ozirom na važnost, ki jo imajo slovenske in hrvaške dežele za monarhijo. Končno je stavil dr. Krek predlog: Klub se naj izjavi za na vse strani samostojno politiko proste roke.

Nato je govoril dr. Korošec. Izjavil se je za strogo opozicijo. Sedanja zbornica se je izživela. Govornik pravi, da nima smisla vzdržati situacijo. V interesu kluba je, da naj bo zbornica razpuščena. Vlada je Slovincem in Hrvatom sovražna, ujetnik nemškega veta. Vzdrževati sedanje politično situacijo bi pomenilo, vzdrževati nam sovražno vladno. Govornik opozarja na nasilstva na Štajerskem in Tržaškem, posebno pa na nasilni čin koroške deželne vlade. Politika proste roke bi ne pomenjala nič drugega kakor indirektno podpiranje vlade. Kar se tiče kompromisa z Nemci, se jih mora do tega prisiliti s brezobzirnim bojem. Zato je treba pridobiti si zaveznikov in iskati stika v prvi vrsti s Čehi, ako ti res resno mislijo na resno opozicijo. Treba se je približati Rusinom, da se izvede brezobzirna opozicija. Dr. Korošec je ostro kritiziral izjavo ministrskega predsednika glede laške fakultete. Baron Bienerth je storil Lahom gotove in določne obljube kar se fakultete tiče, še bolj upravičenih jugoslovanskih visokošolskih teženj pa ni niti omenil. Končal je: »Politika proste roke je nevarna fraza. Jaz sem za brezobzirno bojno politiko.«

Po izvajanjih dr. Korošca se je sklenilo, debato nadaljevati danes ob pol 4. uri popoldne, nakar je načelnik sejo zaključil. Za nadaljno debato je oglašeni še veliko govornikov.

Vsi listi se bavijo s politično debato v »Slovenskem klubu« in ji pripisujejo za nadaljnji razvoj parlamentarnih razmer velik pomen. Nekateri listi govorijo vsled tega o neednosti v »Slovenskem klubu«. Ni potrebno to domnevo, ki je otrok pobožnih želja, zavračevati. Resna in temeljita debata niti najmanj ne pomeni, da bi se bila edinstvo razdrla. V »Slovenskem klubu«, v katerem vlada med vsemi klubi na Dunaju najvzornejša disciplina, se je manjšina vedno uklonila večini in tako se bo tudi toplot zgodilo.

IZJAVA ČEHOV V PARLAMENTU.

Dunaj, 18. januarja. Pri prvem branju budžeta je načelnik Enotnega češkega kluba, dr. Fiedler, v svojem govoru izjavil, da spričo tega, da se na vladni klopi in v nemško-poljski večini ni nič izpremenilo, ni za Češki klub nobenega povoda, da izpremeni svojo se-

danjo politiko, tembolj, ker je baron Bienerth nasproti nemškim strankam izjavil, da bo sistem ostal pri starem. Z ozirom na nemške goljufije pri ljudskem štetju, katere vladne oblasti trpe, je naravno, da bo Češki klub na svojem opozicijskem stališču vztrajal. Če Bienerth izjavlja, da je njegova vlada objektivna, potem naj pokaže tu tudi z dejanji. Za to ima prilike dovolj in naj rezultate ljudskega štetja vnovič preišče ter popravi. Če tega ne stori, je to dokaz, da nosi objektivnost samo na jeziku. — Za dr. Fiedlerjem je govoril grof Sternberg, ki je nenavadno ostro prijel nemško svobodomiselnost, zastrupljeno »Neue Freie Presse« in visoko plutokracijo, katere je pravzaprav tisti faktor, ki v Avstriji hujska narodnost na narodnost. Grof Sternberg govori dalje.

ZADRUŽNI INSPEKTORAT.

Dunaj, 18. januarja. Poslanec dr. Benkovič je bil pri trgovinskem ministrstvu, da povpraša, kaj je z namero, ustanoviti tudi za spodnještajerske obrtne zadruge obrtni inspektorat v Ljubljani. Glasom izjave trgovinskega ministra se mora žalibog konstatirati, da pisanje nemških listov in akcija nemških nacionalcev nima nobene podlage. Ministrstvo je imelo takoj principielne pomisleke zoper to, da se spodnještajerske obrtne zadruge podrede obrtnemu inspektoratu v Ljubljani, ker mu je na čelo, da inspektorate uredi po kronavinah. Sicer pa v budžetu tudi še za obrtnega združnega inštruktorja v Ljubljani vsled finančnih težav ni nobene postavke, pač se bo pa to v najkrajšem času zgodilo. Kar se pa tiče spodnještajerskih združenj, se bo pri inspektoratu v Gradcu nastavljal jezikovno kvalifikovan konceptni uradnik.

NOVI NAČELNIK »POLJSKEGA KLUBA«.

Dunaj, 18. januarja. Danes je bil za načelnika »Poljskega kluba« s 66 glasovi proti nemcu, katerega je dobil posl. Stwertnia, izvoljen dr. Lazarski. Dr. Lazarski ne pripada nobeni stranki in ni dozdaj sploh nič stopil v ospredje. Izvoljen je le vsled kompromisa, ker vsled velike neednosti v »Poljskem klubu« nobeden drugi ne more prevzeti načelniškega mesta.

BOSANSKI ODSEK.

Dunaj, 18. januarja. Pod načelstvom dr. Šusteršiča se je danes sešel odsek za bosanske zadeve. Seje se je udeležil tudi ministrski predsednik baron Bienerth. Izvolil se je na mesto bivšega načelnikovega namestnika grofa Kolowrata poslanec Sylvester. Dr. Šusteršič je izjavil, da je odsek sklical, da bi se zbornica pečala tudi z bosanskimi zadevami. Govoril je tudi baron Bienerth, ki je pojasnjeval vladne predloge.

HUDA ZIMA NA ŠPANSKEM.

Madrid, 18. januarja. Madrid je popolnoma zasnežen. Nad en meter visoko pokriva sneg okolico španskega glavnega mesta; promet je oviran, zlasti železniški je skoro ves ustavljen. Telefonske in brzojavne zveze so večinom pretrgane. Po celi severni Španiji je zapadel sneg v velikanskih množinah. V 28 provincah ne morejo voziti poštne vlake. Na posameznih progah je sneg tako visok, da niso vlaki samo v njem obtičali, temveč so tudi skočili s tirov. V Asturiji je sneg zapadel dva metra visoko; v Andaluziji pa še vedno sneži. Poleg tega je nastal še nenavadno hud mraz, vsled česar mnogo trpe ljudje in živali. V okolici Madrida je več ljudi zmrazilo.

NESREČE V SEVERNEM MORJU.

Cuxhaven, 18. januarja. Nепrestano prihajajo poročila o truplih, kakor o ostankih razbitih ladij, ki plavajo po Severnem morju. Vihar, ki je razsajal v Severnem morju zadnje dni, je brezdvomno zahteval mnogo žrtev. Pričakovati je nadaljnjih poročil o nesrečah.

Mnenje gosp. dr. P. Jonna-Troili-ja, zdravnika »Dobrodelnega društva Nj. Vel. kraljice-matere«.

Rim.

Gospod J. Serravallo!

Trst.

Naznanjam Vam, da pripisujem že več časa z uspehom Vaše Serravallovo kina-vino z železom in posebno se ga poslužujem pri malokrvnosti otrok, ki ga jako radi jemljejo.

Rim, 4. julija 1909.

Dr. Jonna-Troili.

Mesto vsakega drugega naznanila.

+

203

Anton Črnivec, ravnatelj c. kr. učiteljske v Ljubljani, naznanja v svojem in v imenu obitelji in sorodnikov, da je preminula previdna s sv. zakramenti 17. januarja ponoči po kratki bolezni, preljubljena in dobra mati, tačca in stara mati, gospa

Katarina Črnivec

v 87. letu starosti.
Pogreb ranjce bo v četrtek, dne 19. januarja ob 10. uri popoldne v St. Vidu pri Zatični.
V Ljubljani, 18. januarja 1911.

Psica-brakir

se je izgubila g. Adolfu Galletu v Zg. Šiški št. 1. Psica je gladke dlake, bela ima rumena ušesa ter sliši na ime »Selma«. Kdor jo dobi, naj jo odda lastniku.

Radi preselitve se da v najem ali prodaja dobro idoča

GOSTILNA

z vrtom v bližini Ljubljane. Naslov pove upravnistvo »Slovenca«.

Št. 970.

Razpis.

191

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem

službo okrožnega zdravnika v Novem Mestu.

S službo je združena plača 1200 K z aktivitetno doklado 200 K in z dvema starostnima dokladama (petletnicama) po 100 K.

Okrožni zdravnik bo obenem primarij v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji, za kar se določi dogovorno s konventom in deželnim odborom še posebna plača.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru

do 3. februarja 1911

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskemu državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Prednost imajo prosilci, ki se izkažejo z daljšo kirurško prakso.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dne 16. januarja 1911.

Št. 111/V. u.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat mladeničem rojenim leta 1888, 1889, 1890 in 1892, ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta, naznanja:

1. da se bo dne

1. februarja ob 9. uri popoldne vršilo žrebanje

v smislu §. 32 vojnih predpisov I. del v mestnem vojaškem uradu, Mestni dom, I. nadstropje. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za ore mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstveno leto 1890) in torej letos pridejo prvič k naboru.

2. da so od 23. januarja do 1. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, v omenjenem uradu in v uradnih urah vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napačen vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

3. da so od 23. januarja do 1. februarja v omenjenem uradu imeniki domačih in tujih, leta 1892 rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. januarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

192

Rabljeni

pisalni stroj

sistema REMINGTON

se prodaja po zelo nizki ceni. Vprašanja naj se izvolijo nasloviti na poštni predal št. 76 v Ljubljani. 196 3

Peč za plin

(GASOFFEN)

se prodaja po nizki ceni pri Aug. Agnola, Ljubljana, Dunajska cesta 13. Ista bi bila pripravna za kako manjšo trgovino ali kontor. 193

Malo gramofon

ki je stal nov 300 K, se ceno prodaja. Kje, pove upravnistvo »Slovenca«. 194 3

Laška kuhinja

pod vodstvom laškega kuharja A. Sonattija v novem, moderno urejenem hrani hotela pri »Maliču«. — Za večerjo se dobi vedno ribe (po želji pripravljene), makaroni, rižota, polenovka s polento i. dr. ter izvrstna vina. — Za abonente posebno znižane cene. — V obilen obisk se priporoča vodstvo.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urari prva največja domača exportna tvrdka ur zlatnine in srebrnine

govorniška var. »IKO«

lasna tovarna ur v Švici

Nase šolsko polje.

1. **Šolska armada na Dunaju.** Oktobra 1910 je bilo na dunajskih ljudskih in meščanskih šolah 242.368 otrok. Na posebnih oddelkih za nepolnoletne učence pa 270 gojencev. Ljudske šole je obiskovalo 186.271, meščanske šole pa 56.115 otrok. Od šol obiskajočih otrok ni izpolnilo šestega leta 2486 dečkov in 1701 deklica; štirinajsto leto pa je prekorajlo 651 dečkov in 680 deklic. Skupno število razredov oziroma oddelkov je znašalo 4835. Pač ogromne številke!

2. **Analfabeti.** V Rumuniji so med 10.000 vojaškimi novinci našli 6900 mož, nevedčih branja in pisanja, v Rusiji 6179, na Ogrskem 4780, v Avstriji 3563, v Italiji 3070, na Grškem 3000, v Združenih državah severoameriških 1070, v »klerikalni« Belgiji 850 itd. Navajamo številke, ker je poizkušal vsegledni »Učit. Tovarš« pred kratkim dokazati, da je Belgija glede ljudskega šolstva najbolj zanemarjena država.

3. **Tirolsko učiteljstvo in nemški frajzin.** Ko so se tirolski učitelji borili z vso vehemenco za boljši vsakdanji kruh, je sočustvoval z njimi vsak pošten človek. Le liberalni »Deutschösterreichischer Lehrerbund« si je dovolil nesramnost, ki zasluži, da jo pribijemo. Liberalni kolegi so namreč sporočili stradalnemu učiteljstvu sledečo resolucijo: »Pozdravljamo zborovanje, vršče se v zadevi službenih prejemkov, ako je soudeleženo svobodnomiselno učiteljstvo.« Brez komentarja!

4. **Zanimivo učiteljsko zborovanje v Benetkah.** Italijansko svobodnomiselno učiteljstvo je zborovalo nedavno v Benetkah. Katoliški Benčani so taktni ljudje, in tako se je zgodilo, da je pozdravil liberalne zborovalce tudi benški župan grof Grimani. V pozdravnem govoru je povdarjal: »Šolsko vprašanje naj se reši v sporazumu z vsemi kompetentnimi faktorji; odkrito pa izjavljam, da si ne morem misliti popolne šole, ki se ne naslanja na — Boga.« Po neustrašenih besedah verskomislednega župana je nastal med duševnimi brati naših »Zavezarjev« grozen direndaj. Njim, pristašem svobodne šole, si upa grof Grimani tako očitno in neustrašeno osvedočiti krščansko prepričanje! Grof Grimani je mirno čakal, da je Garibaldince minila »sveta jeza«, nato pa je ročno nadaljeval: »Mesto Benetke si šteje lahko v čast in ponos, da ima boljše plačano učiteljstvo, kot zahtevate na svojih kongresih; taka »sovražnica učiteljstva« je klerikalna mestna uprava.« Odločne besede beneškega župana so zaprle sapo liberalnim zborovalcem. Naši liberalni kolegi seveda ne bodo hoteli slišati o tem ničesar; zamašili si bodo ušesa in zakrili oči z — »Narodom« in »Tovarišem«.

5. **Gospod deželni mlekarški in živinorejski nadzornik** Rado Legvart je spisal knjigo »Govedoreja«. Učiteljstvu nujno priporočamo zanimivo delo kot pripomoček samoizobrazbi s posebnim ozirom na pouk v ponavljalni šoli. — Knjigo prodaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

5. **Gospod deželni mlekarški in živinorejski nadzornik** Rado Legvart je spisal knjigo »Govedoreja«. Učiteljstvu nujno priporočamo zanimivo delo kot pripomoček samoizobrazbi s posebnim ozirom na pouk v ponavljalni šoli. — Knjigo prodaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

6. **Z bojem do zmage.** Pod navedenim naslovom je »Učiteljski Tovarš« prinesel v prvi letošnji številki dolgovezno skrupulo, ki naj bi se imenovalo »Uvodni članek«. Med drugim pravi: »Tudi letos hočemo delati z vsemi silami za staro pravdo slovenskega učiteljstva: za kruh, ugled, čast in pravico.« (Če ima članek v mislih Ganglovo kandidacijo v Belokrajini, potem žalostna nam majka!) V napredni svoji organizaciji združeno slovensko učiteljstvo mora stopiti na čelo svojemu narodu! (Se svoje Zavezarje ne zmorete, pa bi radi komandirali ljudstvu, ki je že nešteto napodilo liberalne generale.) Nobene ponižnosti, nobenega drsanja kolen! (Lepe besede, a fakta? Ne mine teden, da bi ne prišlo pasjeponižno pismo liberalnega Zavezarja na kakega člana Slomškove zveze, kjer prosi pomoči za to ali ono službeno mesto, seveda ne pod praporom narodnosti, naprednosti in demokratizma.) In čujte, med »šušmarji, zajedalci in pustolovci« smo videli tudi pisavo dičnega in neustrašenega idrijskega deželnega poslanca! »Z bojem do zmage«, kliče g. Gangl v svojem listu ob novem letu. Da, on je že zmagal, ko je bil pomaknjen ravnokar v 9. činovni razred, a drugi »napredni«?

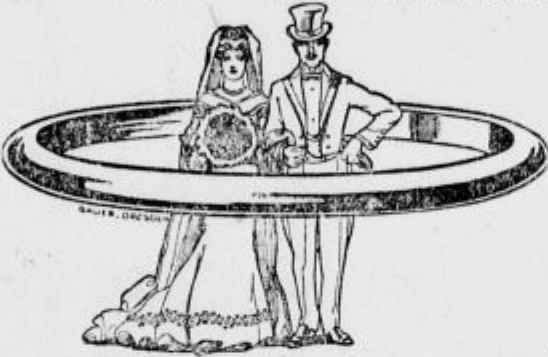
7. **Nujna prošnja!** Krajni šolski sveti, ali ste že naročili: a) mladinska lista »Vrtca« in »Angelček«; b) »Slovenskega Učitelja«? Ako ne, storite to

takoj. Ako dohaja na vaše stroške v šolo kak drug list, zahtevajte, da se vrne takoj prva številka. Pri prvi seji krajnega šolskega sveta sklenite protokolarčno, da se morajo v bodoče naročevati vse tiskovine in potrebnosti pri firmah, ki katoliško mislečemu ljudstvu ne mečejo polen pod noge! Liberalno učiteljstvo bo poizkušalo vtihotapiti na šolo liste, ki navidez do bri, utrjujejo liberalno politiko. Bodite čuječi! Kar ne izide v naših podjetjih, ima namen podpirati na ta ali oni način liberalne fererovske načrte. Tak material pa ne sme v — krščansko šolo. Krajni šolski sveti, zavedajte se, da plačujete šolske potrebnosti vi in da ste odgovorni za — izdani denar. Še enkrat: proč z vsem, kar podpira direktno ali indirektno liberalne brezverske načrte!

Ali ste pridobili »Slovenca« kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povod za nove naročnike!

BILINSKA
KISLA VODA
Izborna dietična namizna pijača.
O dobroti Bilinske vode nai se vpraša domači zdravnik.
Dobi se pri Mikael Kastnerju v Ljubljani. 2590

Poročne prstane
kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni

Fr. Z. Zajec, Ljubljana, Stari trg 26.
3875 Pošiljam cenike brezplačno. 1

Najstarejša svečaršna trgovina Fr. Šupevc
Ustanovljena leta 1800
priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec, koji se dobiva v steklenicah, škatlah in škafih poljubne velikosti. — Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni. Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. — Ljubljana, Prešernova (Slonova) ulica 7, Perlesova hiša. 3396

Razglas.

Zaradi oddaje instalacijskih del hišnega vodovoda in stranišnih naprav

pri stavbi državne obrtne šole v Ljubljani vršila se bode dne 28. januarja letos javna pismena ponudbinska razprava ob 10. uri dopoldne pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni mestnega stavbnega urada. Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni stavbnega vodstva državne obrtne šole vsaki dan od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne na vpogled.

Ponudbe opremljene 5% vadijem od preračunjene skupne ponudene svote, v katerih je navesti posamezne cene in preračunjene zneske v številkah in besedah izročiti je v zapečatenih zavitkih do določenega časa.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisnim predpisom ali katere bi se pogojno glasile ter na ponudbe katere bi prekasno ali celo naknadno vložene bile se ne bode oziralo.

Mestni magistrat pridržuje si pravico delo oddati tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. januarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Otvoritev nove trgovine.
Ljubljana, „Pri Valvazorju“ bivša prodajalna
Stari trg šte. 4. Jos. Vidmarja za dežnike.
Jos. Petkosig.
Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril trgovino z drobnino, pletenino, galanterijo, dežniki in potrebščinami za krojače in šivile.
Za obilen obisk se priporočam z velespoštovanjem
Najnižje cene, 127 3 **Jos. Petkosig.**

Kurzi efektov in menjic.

dne 17. januarja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9720
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9710
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9720
Avstrijska zlata renta	11650
Avstrijska krona renta 4%	93
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8290
Ogrska zlata renta 4%	11170
Ogrska krona renta 4%	92
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8150
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1890
Kreditne delnice	68130
London vista	24017
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11740 1/2
20 mark	2349
20 frankov	1902
Italijanski bankovci	9465
Rublji	253 1/2

Sprejem več spretnih 183 4

ključavničarskih pomočnikov

Vešči vodovodnih inštalacij imajo prednost.
Ivan Rebek, ključavničarski mojster, Celje.

Hiša

enonadstropna, s šestimi sobami v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani se prod. Leži nasproti pekarije. 108

Lep lokal 149

za trgovino se odda s 1. svečanom zraven trgovine Janko Češnika, Lingarjeva ulica.

Natančneje se poizve istotam.

Mirna stranka brez otrok išče stanovanje

obstoječe iz 2 manjših sob, kuhinje i. t. d. Ponudbe iz prijaznosti na upravo „Slovenca pod: „mirna stranka“. 130 3

Berson
„gumijeve pete“
ohranijo čevlje elegantne. 147

V vašem kraju išče neka večja renska izvozna ki bi jej nabirali tverka več ljudij po gorah rastočo

praproto

Ponudbe, v katerih je pojasniti, kako bi se 1000 takih listov moglo poslati iz vašega kraja, sprejema pod šifro »B. K. 100« uprava tega lista. 151 3

Večji in manjši prostori
za skladišče, delavnice in kleti se takoj oddajo. Več pove svečarna Prešernova ulica šte. 7. 102 3—1

Tovarna cementnih in glinastih izdelkov v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izdelke kakor: raznovrstne cevi, flakoune plošče v vseh barvah, vse vrste okrasov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opeko, marmori-rane in navadne stopnjice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete. Naročila se izvrše točno in po najnižjih cenah. — Kakovost izdelkov ie izborna. 58

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA!

Vzorci pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

Za slabokrvne in prebolele!!!

Pijte pravi pristni Marsala, stekl. 7/10 K 1:50
Priporoča se tudi Malaga, stekl. 7/10 K 2:50
Najfinejše vino Wermouth prodaja na debelo po jako nizki ceni 3930 12-1

FRAN GASCILO, Ljubljana, Lingarjeva ul. 1 (za škofijo.)

Vila na prodaj

enonadstropna, na lepem in zračnem prostoru, pripravna za dve družini ali za kakega vpokojenca; ima tudi lep zasajen vrt. Cena: 17.600 K; takoj je treba plačati samo 5600 K, drugo se lahko prenese. — Naslov: Pot v Rožno dolino, Tomaž Ceh, št. 237. — Kdor hoče, se mu pošlje slika. 3885

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27
v bližini kolodvora. 2072

Lepe zračne sobe. - Priznana fina kuhinja. - Izborne piljate. - Nizke cene. - Lepi restavracijski prostori.

Sprejme se takoj

učenec

v trgovino z mešanim blagom, kateri mora biti dober v računstvu in pisavi pri:

Antonu Trevn, Jesenice Gorenjsko. 153 3

Poročni prstani

močni v zlatu, na trpežnosti neprekosljivi, 1 par od 7 K naprej v modernih fasonah, graviranje brezplačno

FR. CUDEN

urar in trgovec
Ljubljana

samo Trešnerova ulica šte. 1.

Največja zaloga stenskih ur. - Ceniki zastoj tudi po pošti. 121

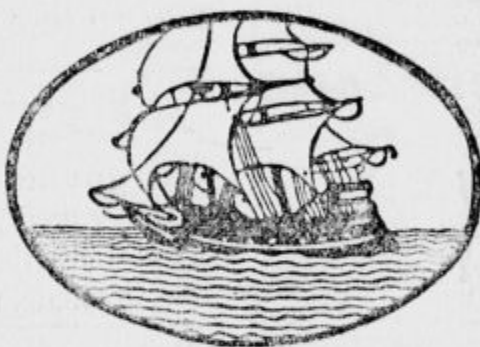
Tehnični birô in podjetje zgradb

Ingenieur H. UHLÍŘ

Ljubljana, Resljeva c. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb

3362

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

Zlatnina

srebrnina, dragulji v raznovrstnih okusnih vzorcih in po priznanih nizkih cenah. — Za

ženine in neveste

velika izbira ur, prstanov, uhanov, verižic, obeskov, zapestnic, raznega namiznega orodja, cvetličnih vaz i. dr.

I. VECCHIET

zlatar nasprot glavne pošte
Ljubljana, Selenburgova ul.

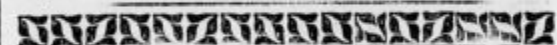
Lastna delavnica. — Nakup in zamena stare zlatnine in drugega kamenja.

25 4

Razpisuje se služba

cerkovnika in organista

v lhanu. Služba obstoji: prosto stanovanje, 1/4 zemlje, 160 K v denarjih, bře 30 mernikov aide, šola okoli 160 K. Prošne pismo do konca januarja. Župni urad v lhanu pri Domžalah. Al. Zelezny, župnik. 181 2

Vsak dan sveže
pustne krofe

priporoča

Jakob Zalaznik

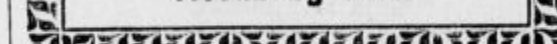
pekarija in slaščičarna

Ljubljana, Stari trg šte. 21.

Podružnice:

Kolodvorska ulica št. 6

Mestni trg št. 6.

TOIFLOV

TALANDA

CEYLON
ČAJ

3395

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrazi vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje Lekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM za vse tiste in sirske mesta tu- in inozemstva.

C KR PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

„MERCUR“ OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Leška Kamnica, Ceska Lipa, Brno, Búchov, Gabionza, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Mladá Boleslav, Morán, Nový Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko-Novomesto, Opatowitz.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavic, sreč i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri državljski sreči in vladni papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.